

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ

**ТРУДОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО:
ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ**

*Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 12 квітня 2013 року)*

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора
К. Ю. Мельника*

Харків 2013

УДК 349.2;349.3

ББК 67.9 (4УКР)6111.331.6я431+65.9(4УКР)-98я431

Т 65

*Друкується за рішенням оргкомітету відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 16.01.2013 № 12*

Т 65 **Трудове** законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2013. – 364 с.

Збірник містить тези доповідей, які присвячені актуальним проблемам кодифікації трудового законодавства, а також удосконалення законодавства у сфері проходження служби в державних органах та соціального захисту їх працівників.

Для науковців, працівників органів праці та соціального захисту, службовців державних органів.

*Тези доповідей друкуються мовою оригіналу.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат і прізвиськ
несуть автори та їх керівники.*

УДК 349.2;349.3

ББК 67.9 (4УКР)6111.331.6я431+65.9(4УКР)-98я431

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2013

ЗМІСТ

Вітальне слово С. М. Гусарова

ПРОБЛЕМИ КОДИФІКАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Андріїв В. М.

ЩОДО НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____ 13

Венедиктов В. С.,

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РЕФОРМИРОВАНИЮ ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА В КОНТЕКСТЕ ПОСТРОЕНИЯ ГРАЖДАНСКОГО
ОБЩЕСТВА И ПРАВОВОГО ГОСУДАРСТВА _____ 17

Занфірова Т. А.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ
ВІДНОСИН В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА ____ 19

Марцеляк О. В.

КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ _____ 22

Пилипенко П. Д.

РЕЄСТР НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ _____ 25

Ротань В. Г.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРАВОТЛУМАЧЕННЯ
І ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ЯК АКТУАЛЬНА ЗАДАЧА НАУКИ
ТРУДОВОГО ПРАВА _____ 28

Чанишева Г. І., Чанишев Р. І.

ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УМОВИ ПРАЦІ _____ 31

Ярошенко О. М.

РІВНІСТЬ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП
ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ _____ 35

Бурак В. Я.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ПРАВОВОМУ ЗАХИСТІ
ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____ 39

Вишновецька С. В.

ОКРЕМІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НОВОЇ КОДИФІКАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА _____ 42

Гоц В. Я.

ДО ПРОЕКТУ НОВОГО ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____ 45

Жернаков В. В.

НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ЗАКОННОСТІ
ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПРОГУЛ ____ 47

Жигалкін І. П.

ПРИНЦИП ЗАБОРОНИ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ПРАЦІ _____ 57

Козак З. Я. ВЗАЄМОУМОВЛЕНІСТЬ ФОРМ ПРАВА ТА ПІДСТАВ ВІДСТОРОНЕННЯ ПРАЦІВНИКА ВІД РОБОТИ, ЗУМОВЛЕНИХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	61
Костюк В. Л., Мельник В. П. ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ІНВАЛІДІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ _____	65
Мельничук Н. О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ РІВНОПРАВНОСТІ СТОРІН ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЙОГО ІСНУВАННЯ _____	68
Сіроха Д. І. ЩОДО ПИТАНЬ НОВІТНЬОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	72
Смолярова М. Л. ПРАВОВІ ЗАОХОЧЕННЯ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ _____	76
Сонін О. Є. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ УШКОДЖЕННЯМ ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ _____	78
Сорочишин М. В. НОВІ ФОРМИ ПРОЯВУ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ПРАЦІ _____	82
Цесарський Ф. А. ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ _____	85
Черткова Ю. В. РОЛЬ ТРУДОВОГО ПРАВА У СТВОРЕННІ УМОВ ДЛЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ У СФЕРІ ПРАЦІ _____	87
Чистолінова О. С. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ТРУДОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ _____	90
Барський А. С. ОПЛАТА ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПОЄДНУЮТЬ РОБОТУ З НАВЧАННЯМ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ _____	94
Довбиш К. К. ФОРМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ _____	97
Мокрицька Н. П. ПРАВО НА ПРАЦЮ В КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ _____	100
Неплюхіна С. Е. ЩОДО ЮРИДИЧНОЇ ПРИРОДИ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ _____	103
Сардінов Р. Т. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАОХОЧЕНЬ ТА ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ _____	107

**МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ
ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ**

Венедіктів С. В. ЩОДО СУЧАСНОГО СТАНУ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ _____	110
Лукаш С. С. ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ НОРМ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ _____	114
Івчук Ю. Ю. СТАНДАРТИ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ _____	118
Колеснік Т. В. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРАЦІ _____	121
Огієнко І. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАЙНЯТИСТЬ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ _____	125
Павлів-Самоїл Н. П. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В РОСІЇ _____	127
Пузирний В. Ф. ПРАВО РОБОТОДАВЦЯ НА СКОРОЧЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ АБО ШТАТУ ПРАЦІВНИКІВ _____	130
Римар Б. А. ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ _____	133
Савченко А. А. НОВОЕ В ПРАВОВОМ РЕГУЛИРОВАННИИ ПРАВА НА ОТДЫХ В ПРОЕКТЕ ТРУДОВОГО КОДЕКСА УКРАИНЫ _____	137
Харчук Р. С. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОКОМІСІЇ ЯК ОСНОВНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ _____	140
Чередніченко Н. А. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЖІНОЧОГО БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ _____	143
Чічкань М. В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ГРОМАДЯНАМИ ПОХИЛОГО ВІКУ _____	145
Чорноус О. В. ДО ПИТАННЯ ПРО ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ _____	148

Андропова В. А. ФОРМА ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ЯК ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЧИННОГО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРОЕКТУ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____	151
Бойко В. Б. РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В АСПЕКТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ _____	154
Дворник С. І. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ__	156
Іванова Г. С. ДО ПИТАННЯ ПРИНЦИПІВ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ _____	159
Котвіцький І. О. ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН У ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ _____	162
Криворучко В. В. ДО ПИТАННЯ ЮРИДИЧНИХ ФАКТІВ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ _____	167
Малиновська К. А. ТРУДОПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА _____	169
Меєрович Б. В. ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ _____	172
Олійник К. М. СУТНІСТЬ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА _____	175
Плеснев К. М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АТЕСТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД _____	178
Саєнко Ю. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМА ПОЄДНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І СПЕЦІАЛЬНОГО _____	181
Світайло П. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СВІТУ _____	185
Станчева О. Л. АТЕСТАЦІЯ ЯК ВИД ОЦІНЮВАННЯ ДІЛОВИХ ЯКОСТЕЙ ПРАЦІВНИКА _____	189
Старків І. М. ЩОДО ПИТАННЯ КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ _____	191

Турчин С. О. КЕРІВНИК ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА _____	194
Худякова Н. О. ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ЧЛЕНІВ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ _____	199
Чудовський В. І. КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ЛОКАЛЬНА НОРМАТИВНА УГОДА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ, БЕЗПЕЧНИХ І ЗДОРОВИХ УМОВ ПРАЦІ _____	203
Юсупова Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКА ЗА РОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ _____	207

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРОХОДЖЕННЯ
СЛУЖБИ В ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ ТА СОЦІАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ ЇХ ПРАЦІВНИКІВ**

Іншин М. І. ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ _____	212
Мельник К. Ю. ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ТА МАЙБУТЬОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ТА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	215
Музичук О. М. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИМОГ, ЯКИМ ПОВИННІ ВІДПОВІДАТИ ПРАЦІВНИКИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	220
Галаван З. С. МІСЦЕ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ _____	224
Гетьман Є. А. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЙ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ _____	228
Гончарук В. В. ЗМІНА ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	232
Коваленко К. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	236

Кузніченко О. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС _____	240
Могілевський Л. В. ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ _____	243
Пшонка А. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ КРИТЕРІЇВ ТА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ КАДРОВОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ _____	246
Аргунова А. М. ЗАХОЧЕННЯ ЯК ЗАХІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ _____	251
Безкоровайний Б. О. ДО ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ _____	254
Бутиліна О. В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ _____	257
Воронова В. С. ОПЛАТА ПРАЦІ ЯК ФАКТОР СКОРОЧЕННЯ ПЛИННОСТІ КАДРІВ ПРАЦІВНИКІВ ОВС _____	259
Горуйко Х. П. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ _____	261
Лук'янова М. Л. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК АДМІНІСТРАТИВНОГО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ _____	264
Міхеєва-Воронова О. А. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ _____	267
Сапон А. В. ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДДІВ УКРАЇНИ _____	269
Сичова В. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ _____	273

Стратієнко Л. В. ОСОБЛИВОСТІ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ УКРАЇНИ _____	274
Татарінов Р. В. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРОКУРОРСЬКО- СЛІДЧИХ ПРАЦІВНИКІВ _____	278
Шишлюк М. О. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З НЕОБХІДНІСТЮ КОМПЕНСАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДАТКІВ ЯК ДОДАТКОВИЙ ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ _____	281

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Хуторян Н. М. ПРАВО НА ПЕНСІЮ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА НОВИМ ПЕНСІЙНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ _____	284
Андріїв В. В. ЩОДО ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ТА ВІДПУСТКИ У ЗВ'ЯЗКУ З ВАГІТНІСТЮ ТА ПОЛОГАМИ _____	289
Ільїна О. В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ _____	292
Колотік А. С. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ _____	296
Кравченко І. О. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ _____	299
Кулачок-Тітова Л. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНИХ ПІЛЬГ В УКРАЇНІ _____	303
Кульчицька О. І. ПРО ПРАВОВУ ПРИРОДУ ВІДНОСИН ІЗ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ _____	307
Погребняк О. С. ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО ОБОВ'ЯЗКОВУ ГОСПІТАЛІЗАЦІЮ ДО ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОГО ДИСПАНСЕРУ _____	310
Рудик В. А. ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РІВНЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ КОНСТИТУЦІЙНИМ ГАРАНТІЯМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ _____	313
Синчук С. М. ЩОДО ПИТАННЯ ПРО СОЦІАЛЬНО-ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНЕ НАДАННЯ _____	316

Сільченко С. О. ДО ПИТАННЯ ПРО СПОСОБИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ _____	320
Сташків Б. І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВОЮ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ _____	323
Чапичадзе Я. А. ОБЕСПЕЧЕНИЕ ГАРАНТИЙ ИСПОЛНЕНИЯ СТРАХОВЫХ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ_	329
Шумило М. М. ВПЛИВ РІШЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ НА ПЕНСІЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ _____	332
Шумна Л. П. ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ _____	334
Бориченко К. В. СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СІМЕЙ З ДІТЬМИ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ (ПЕРЕГЛЯНУТОЮ) _____	338
Василова-Карвацька О. В. ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ПРО ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я _____	341
Гірник О. О. ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ» _____	343
Гудзь А. О. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ БЕЗДОМНИХ ОСІБ І БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ _____	347
Ласько І. М. РОЛЬ ПОСТАНОВ ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СОЦІАЛЬНО-ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ВІДНОСИН _____	350
Литвиненко В. М. ПРИНЦИПИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ _____	354
Москаленко О. В. КОДИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ _____	357
Чернявська Г. П. ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ _____	360

УДК 349.2

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИМОГ, ЯКИМ ПОВИННІ ВІДПОВІДАТИ ПРАЦІВНИКИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Музичук О. М.,

*начальник факультету з підготовки слідчих
Харківського національного університету внутрішніх справ,
д-р юрид. наук, професор*

Вимога є ніщо інше як певне правило, норма, яких повинні дотримуватись певні особи. Аналіз загальнодержавних та відомчих нормативних актів у сфері службової діяльності працівників ОВС надав змогу дійти висновку про те, що вони не містять переліки вимог, які ставляться до працівників (державних службовців, осіб рядового та начальницького складу ОВС тощо). Те ж саме стосується і наукової літератури, де аналізується проблематика професійної підготовки, об'єктами якої є різні види (категорії) працівників. З огляду на те, що вимоги, які ставляться до службової діяльності працівників ОВС, безпосередньо пов'язані з вимогами професійної компетентності самих працівників ОВС, тобто тими вимогами, які містяться у професійно-кваліфікаційних характеристиках категорій та посад працівників органів внутрішніх справ України, в подальшому такі вимоги ми будемо розглядати у комплексі. Більше того, різноманітність вимог, що ставляться як до професійної діяльності працівників ОВС, так і до їх професійної підготовки, актуалізує питання про їх класифікацію, яка надасть змогу уточнити їх сутність, види та особливості.

За основу класифікації досліджуваного різновиду вимог пропонуємо взяти такий критерій, як спрямування вимог, згідно з яким можливим є виокремлення двох груп вимог: 1) вимоги, які ставляться до професійної діяльності (компетентності) працівників ОВС у цілому; 2) вимоги, які стосуються організації професійної підготовки і спрямовані, насамперед, на кадрове, матеріально-фінансове, інформаційне, науково-методичне та інше забезпечення належного функціонування професійного навчання у системі професійної підготовки.

Звичайно, що визначальними (базовими) є вимоги першої групи, тобто ті, які ставляться до службової діяльності працівників ОВС у цілому і відповідно до яких повинна організовуватись система їх професійної підготовки. Іншими словами, це ті вимоги,

які суспільство та держава ставлять перед ОВС у цілому та професійною діяльністю їх працівників зокрема. Таку групу вимог ми об'єднали у певні підгрупи, серед яких: а) особисті (у тому числі і морально-етичні вимоги); б) ділові; в) загально-професійні; г) спеціально-професійні, які залежать від категорії працівників ОВС та займаної посади. Розглянемо їх більш детально.

Аналіз Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України дозволив виокремити такі особисті вимоги, які ставляться до службової діяльності працівників ОВС: дотримуватися законодавства, неухильно виконувати вимоги Присяги працівника органів внутрішніх справ України, статутів і наказів начальників; поважати людську гідність, виявляти турботу про громадян і бути готовим у будь-який час надати їм допомогу; дотримуватися норм професійної та службової етики; бути чесним, об'єктивним і незалежним від будь-якого впливу громадян, їх об'єднань та інших юридичних осіб; стійко переносити всі труднощі та обмеження, пов'язані зі службою; виявляти повагу до колег по службі та інших громадян, бути ввічливим, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, носіння встановленої форми одягу, вітання та етикету; з гідністю і честю поводитися в позаслужбовий час, бути прикладом у дотриманні громадського порядку.

Низка особистих вимог, які ставляться до професійної діяльності працівників ОВС, міститься в Правилах поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ України, затверджених наказом МВС України від 22.02.2012 № 155. Ці Правила як зібрання основних професійно-етичних норм визначають для працівника органів внутрішніх справ України: моральні цінності, зобов'язання та принципи служби в органах внутрішніх справ; професійно-етичні вимоги до службової, позаслужбової та антикорупційної поведінки; формування єдності переконань і поглядів у сфері професійної етики та службового етикету, орієнтованих на професійно-етичний еталон поведінки; регулювання професійно-етичних проблем взаємин працівників, що виникають у процесі їх спільної діяльності; виховання високоморальної особистості працівника, яка відповідає етичним нормам і принципам, загальнолюдській і професійній моралі; взаємодію з трудовими колективами, громадськими організаціями, населенням з урахуванням норм і принципів професійної та службової етики.

Аналіз вищенаведених особистих вимог, які ставляться до професійної діяльності працівників ОВС, надав змогу дійти декі-

лькох висновків: по-перше, зважаючи на те, що вони отримали нормативне закріплення у законодавчих та підзаконних актах, їх виконання є обов'язковим для усіх осіб рядового та начальницького складу ОВС. За невиконання хоча б однієї із наведених вище вимог особа повинна бути притягнена до одного із передбачених законодавством України видів відповідальності. По-друге, деякі із особистих вимог дублюються, оскільки містяться у різних за юридичною силою нормативних актах. По-третє, під час організації занять у системі професійної підготовки врахування особистих вимог, які ставляться до працівників ОВС, є обов'язковим, у зв'язку з чим повинно знайти відповідне відображення у тематиці та планах проведення відповідних занять.

Щодо *ділових вимог*, які передбачені для працівників ОВС, то вони, також як і особисті, чітко не визначені на законодавчому рівні. Ділові вимоги включають у себе різноманітні властивості особи, її здатність виконувати певний вид службової діяльності і характеризуються насамперед обсягом загальних та спеціальних знань, умінь та навичок, необхідних для забезпечення якісного виконання покладених на неї службових обов'язків.

Деякі із ділових вимог, яких повинні дотримуватись особи рядового та начальницького складу ОВС, закріплені у нормативних актах. Це такі, як: освітній рівень, фізична підготовка, стан здоров'я; обов'язкове принесення Присяги; дотримання порядку та умов проходження служби; знання основних положень відомчих наказів, інструкцій, положень та інших нормативних актів, які стосуються загальних питань професійної діяльності працівників ОВС, неухильне їх виконання; вимоги-заборони, наприклад заборона займатись будь-якими видами підприємницької діяльності, а так само організувати страйки або брати в них участь, працювати за сумісництвом за окремими видами трудової діяльності, визначеними Міністром внутрішніх справ України, та інші; зберігання державної таємниці; зберігання та підтримування в належному стані переданих у користування вогнепальної зброї, спеціальних засобів, майна і техніки; постійне підвищення свого професійного рівня; сприяння підвищенню авторитету органів внутрішніх справ серед населення; правильне застосування заходів переконання, примусу, дисциплінарного та громадського впливу.

Аналіз ділових вимог, яких повинні дотримуватись особи рядового та начальницького складу ОВС, уможливив такі висновки: особисті вимоги обов'язкові для виконання; закріплені у різних за

юридичною силою нормативних актах та є загальними; на відміну від особистих, які переважно мають морально-етичне спрямування, ділові вимоги безпосередньо пов'язані із виконанням покладених на працівників ОВС службових завдань, функцій та обов'язків, однак стосуються лише загальних аспектів їх виконання, тобто мають універсальний характер. Саме цим вони і відрізняються від іншої підгрупи вимог, які ставляться до професійної діяльності працівників ОВС, а саме загальнопрофесійних вимог.

Особливість *загальнопрофесійних вимог*, які ставляться до професійної підготовки працівників ОВС, полягає у тому, що вони безпосередньо пов'язані із виконанням покладених на них завдань, функцій і обов'язків та реалізацією наданих їм прав. До таких ми відносимо ті, які вимагають від працівників ОВС певних знань, умінь та навичок із: захисту життя, здоров'я, прав і свобод фізичних та юридичних осіб, власності, природного середовища, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань; запобігання правопорушенням та їх припинення; охорони і забезпечення громадського порядку; надання соціальної та правової допомоги фізичним та юридичним особам, сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

Загальнопрофесійні вимоги стосуються усіх осіб рядового та начальницького складу ОВС.

Особливість *спеціальнопрофесійних вимог* полягає у тому, що вони залежать від: 1) категорії працівників ОВС; 2) займаної посади та передбачають володіння спеціальними знаннями, вміннями і навичками, необхідними працівнику ОВС для успішного виконання спеціальних завдань, функцій та обов'язків. За таким критерієм, як категорія працівників ОВС, спеціально-професійні вимоги поділяються на ті, які стосуються: 1) керівників; 2) професіоналів; 3) фахівців.

Як було зазначено вище, вимоги, які ставляться до службової діяльності працівників ОВС, залежать не лише від їх категорії (керівники, професіонали, фахівці, працівники) а й від займаної посади. Так, не викликати перешкоди, що спеціальнопрофесійні вимоги слідчого, криміналіста, оперативного працівника, дільничного, викладача чи наукового співробітника відрізняються. Принциповим у цьому сенсі має бути те, що до будь-якої із передбачених штатним розкладом посад ставляться специфічні вимоги до професійної підготовки особи, яка її обіймає чи планує обійняти, що знаходить відображення у відповідних посадових інструкціях.

Вище ми розглянули вимоги, які: по-перше, ставляться до службової діяльності працівників ОВС у цілому; по-друге, можуть бути: особистими (до яких належать і морально-етичні вимоги); діловими; загальнопрофесійними; спеціальнопрофесійними, що, у свою чергу, залежать як від категорії працівників ОВС, так і займаної посади; по-третє, такі вимоги покладені в основу складання професійно-кваліфікаційних характеристик та посадових інструкцій працівників ОВС; по-четверте, вони є визначальними (базовими) для формування вимог другої групи, тобто тих, які ставляться до професійної підготовки працівників ОВС.

До цієї групи вимог, тобто тих, які ставляться до організації професійної підготовки, в першу чергу, необхідно віднести так звані «вимоги-принципи», а саме: законність, гласність, безперервність, обов'язковість та наукова обґрунтованість професійної підготовки; її комплексність та системність. Оскільки вимоги, які ставляться до професійної підготовки, мають здебільшого організаційний характер, вони, насамперед, спрямовані на кадрове, матеріально-фінансове, інформаційне, науково-методичне та інше забезпечення належного функціонування професійного навчання у системі професійної підготовки.

УДК 342.51

МІСЦЕ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Галаван З. С.,

*заступник начальника, начальник слідчого
управління ГУМВС України в Харківській області,
канд. юрид. наук*

Проголошення 24 серпня 1991 р. незалежності поставило перед Україною нове складне завдання, сутність якого полягала в ліквідації застарілої радянської системи органів державної безпеки та створення нових національних державних інституцій, головним призначенням яких буде здійснення захисту суверенітету держави, а також вирішення інших важливих завдань, пов'язаних із забезпеченням державної безпеки та захистом національних інтересів. Саме на цих аспектах наголошувалося в постанові Верховної Ради України «Про створення Служби національної безпеки України» від 20 вересня 1991 р. [1], у якій створення Служби національної безпеки України обґрунтовується проголошенням Акта